

Wymagania edukacyjne - klasa 3

Uwaga dotycząca oceniania na każdym poziomie wymagań:

Uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu, aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę.

Edukacja polonistyczna

mówienie i słuchanie:

celujący:

- posiada bogaty zasób słownictwa, bierze aktywny udział w dyskusji, dobiera właściwe argumenty,
- zawsze uważnie słucha,
- potrafi określić nastrój słuchanych utworów i wypowiada się wielozadaniowo na ich temat
- uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi, wyraża w czytelny sposób emocje,
- recytuje teksty z pamięci, stosując zmiany tonu głosu, tempa, pauzy i akcent logiczny,

bardzo dobry:

- tworzy w formie ustnej kilkuzdaniowe wypowiedzi,
- wyczerpująco wypowiada się na dany temat,
- uważnie słucha i opowiada wysłuchane teksty,
- uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi,
- prezentuje własne zdanie,
- recytuje dłuższe teksty z pamięci z odpowiednią intonacją,

dobry:

- wypowiada się chętnie, lecz jego wypowiedzi nie zawsze są wyczerpujące,
- opowiada wysłuchane teksty, czasem potrzebuje pomocy nauczyciela,
- uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi,
- recytuje teksty z pamięci z odpowiednią intonacją,

dostateczny:

- z pomocą nauczyciela tworzy kilkuzdaniowe wypowiedzi,
- czasem popełnia błędy stylistyczne i gramatyczne,
- niedokładnie wypowiada się na temat wysłuchanego tekstu,
- rzadko uczestniczy w rozmowach i udziela odpowiedzi na zadawane pytania,
- z pomocą nauczyciela wygłasza z pamięci proste teksty, próbuje zastosować odpowiednią intonację,

dopuszczający:

- wypowiada się niechętnie, używając krótkich zdań lub pojedynczych wyrazów,
- nie słucha uważnie, nie zawsze rozumie wysłuchany tekst,
- nie uczestniczy w rozmowach,
- ma problemy z udzieleniem odpowiedzi,
- wygłasza teksty z pamięci tylko z pomocą nauczyciela,

niedostateczny:

- nie wypowiada się na zadane tematy,
- nie słucha wypowiedzi innych,
- nie rozumie wysłuchanego tekstu,
- nie potrafi odpowiedzieć na pytania,

- nie recytuje wierszy,

czytanie:

celujący:

- czyta płynnie i biegle nowe, długie teksty,
- doskonale rozumie ich treść,
- potrafi zaprezentować ulubioną książkę,
- ma potrzebę kontaktu z literaturą dla dzieci,
- samodzielnie wskazuje postaci główne i drugoplanowe,
- zachowuje chronologię wydarzeń,
- z łatwością wyszukuje w tekstach fragmenty na podany temat,
- samodzielnie korzysta ze słowników, encyklopedii i innych źródeł informacji,
- systematycznie korzysta ze zbiorów biblioteki szkolnej,
- zna alfabet, dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską, dzieli wyrazy na sylaby, oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście,
- zaznacza w tekście wstęp, rozwinięcie i zakończenie,

bardzo dobry:

- czyta płynnie i wyraziście nowe teksty, rozumie ich treść,
- wyodrębnia bohaterów i kolejne wydarzenia, wyszukuje fragmenty na podany temat,
- samodzielnie korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na pierwszym etapie edukacyjnym,
- często korzysta ze zbiorów biblioteki szkolnej,
- zna alfabet, dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską, dzieli wyrazy na sylaby, oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście,
- zaznacza w tekście wstęp, rozwinięcie i zakończenie,

dobry:

- czyta poprawnie i płynnie opracowane teksty, dobrze rozumie ich treść,
- wskazuje głównych bohaterów, określa czas i miejsce akcji,
- wyszukuje w tekstach fragmenty na podany temat,
- czasami korzysta ze zbiorów biblioteki szkolnej,
- zna alfabet, dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską, dzieli wyrazy na sylaby, oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście,
- nie zawsze prawidłowo wskazuje w tekście wstęp, rozwinięcie i zakończenie,

dostateczny:

- poprawnie czyta wyuczone teksty, w nowych popełnia błędy,
- częściowo rozumie samodzielnie czytany tekst,
- z pomocą nauczyciela wskazuje głównych bohaterów, określa czas i miejsce akcji,
- z pomocą wyszukuje w tekstach fragmenty na podany temat,
- z pomocą korzysta z podanych informacji,
- rzadko korzysta ze zbiorów biblioteki szkolnej,
- ma trudności z prawidłowym wskazaniem w tekście wstępu, rozwinięcia i zakończenia,

dopuszczający:

- słabo opanował umiejętność czytania,
- popełnia błędy w czytaniu nawet prostych tekstów,
- słabo rozumie ich treść,
- ma problemy ze wskazaniem głównych bohaterów, czasu i miejsca akcji,
- nie korzysta z podanych informacji,
- nie zaznacza w tekście wstępu, rozwinięcia i zakończenia,

niedostateczny:

- nie opanował umiejętności czytania,
- popełnia wiele błędów w czytaniu nawet prostych tekstów,
- nie rozumie przeczytanych treści,
- nie potrafi wskazać głównych bohaterów, czasu i miejsca akcji,

pisanie:

celujący:

- samodzielnie układa i zapisuje swoje myśli w uporządkowanej formie, poprawnie pod względem stylistycznym, gramatycznym i ortograficznym,
- pismo jest płynne, kształtne, staranne,
- samodzielnie i bezbłędnie redaguje wypowiedzi pisemne w rozbudowanej, uporządkowanej formie, o ciekawej treści,
- samodzielnie redaguje pisma użytkowe (list, zaproszenie, ogłoszenie, notatka),
- zeszyty prowadzi staranne i estetyczne,

bardzo dobry:

- pismo jest staranne i kształtne,
- samodzielnie tworzy wypowiedzi pisemne,
- samodzielnie układa i zapisuje swoje myśli w formie kilkuzdaniowej uporządkowanej wypowiedzi, poprawnie pod względem stylistycznym, gramatycznym i ortograficznym,
- redaguje pisma użytkowe (list, zaproszenie, ogłoszenie, notatka),
- samodzielnie redaguje pisemne odpowiedzi na pytania do tekstów czytanek i lektur,

dobry:

- pismo nie zawsze jest staranne,
- podczas pisania opowiadania, listu, opisu, listu, notatki korzysta ze wskazówek nauczyciela,
- układa i zapisuje wypowiedzi z rozsypanek zdaniowych, zdania z rozsypanek wyrazowych,
- potrzebuje wskazówek nauczyciela przy redagowaniu i pisaniu kilkuzdaniowej wypowiedzi,

dostateczny:

- pismo jest niestaranne i niekształtne,
- nie dba o estetykę i stronę graficzną pisma,
- z pomocą nauczyciela pisze opowiadanie, opis, list, krótką notatkę,
- z pomocą nauczyciela buduje zdania z rozsypanek,
- kształt pisma jest nieprawidłowy, gubi i przestawia litery, nie zawsze mieści się w liniaturze,

dopuszczający:

- pismo jest mało estetyczne,
- ma trudności z rozmieszczeniem tekstu na stronie,
- nie dba o estetykę i stronę graficzną pisma,
- nie potrafi samodzielnie napisać opowiadania, opisu, listu, krótkiej notatki,
- zapisuje zdania tylko z pomocą nauczyciela,

niedostateczny:

- pismo jest nieestetyczne,
- nie rozmieszcza tekstu na stronie,
- nie wie co to opowiadanie, opis, list,
- nie potrafi ułożyć i napisać krótkiej notatki,

gramatyka i ortografia:

celujący:

- zna zasady ortograficzne, bezbłędnie pisze z pamięci i ze słuchu,
- w pełni opanował materiał gramatyczny opracowany na zajęciach i biegle posługuje się nim w praktyce,

bardzo dobry:

- zna zasady ortograficzne, sporadycznie popełnia błędy przy pisaniu z pamięci i ze słuchu,
- w pełni opanował materiał gramatyczny opracowany na zajęciach,

dobry:

- zna zasady ortograficzne, popełnia nieliczne błędy przy pisaniu z pamięci i ze słuchu,
- opanował większość materiału gramatycznego wprowadzonego na zajęciach,
- wskazuje poznane części mowy przy niewielkiej pomocy nauczyciela,

dostateczny:

- zna większość wprowadzonych zasad ortograficznych, lecz nie zawsze stosuje je podczas pisania z pamięci i ze słuchu,
- opanował część materiału gramatycznego wprowadzonego na zajęciach, wymaga pomocy nauczyciela podczas stosowania go w praktyce,

dopuszczający:

- opanował niektóre zasady ortograficzne,
- popełnia dużo błędów przy pisaniu z pamięci i ze słuchu,
- w niewielkim stopniu opanował materiał gramatyczny wprowadzony na zajęciach, ma problemy ze stosowaniem go w praktyce, zawsze oczekuje pomocy.

niedostateczny:

- popełnia błędy przy pisaniu z pamięci i ze słuchu,
- nie opanował materiału gramatycznego.

Edukacja matematyczna

liczenie:

celujący:

- biegle dokonuje obliczeń pamięciowych do 100 w zakresie czterech podstawowych działań,
- sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie 1000,
- wykazuje samodzielność w rozwiązywaniu problemów matematycznych,
- samodzielnie rozwiązuje równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka,
- samodzielnie rozwiązuje złożone zadania tekstowe,

bardzo dobry:

- sprawnie liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000.
- zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000,
- porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000,
- sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100, sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania,
- bezbłędnie podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia,
- sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia,
- rozwiązuje równania jednodziałaniowe z niewiadomą,
- samodzielnie rozwiązuje zadania tekstowe (w tym na porównywanie różnicowe i ilorazowe),

dobry:

- liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000,
- zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000,
- porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000,
- najczęściej poprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100, sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania,
- zazwyczaj poprawnie podaje z pamięci iloczyn w zakresie tabliczki mnożenia,
- sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia,
- z pomocą rozwiązuje równania jednodziałaniowe z niewiadomą,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe (w tym na porównywanie różnicowe, z pomocą na porównanie ilorazowe),

dostateczny:

- liczy (w przód i z pomocą nauczyciela w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000,
- z pomocą zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000,
- z pomocą porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000,
- z pomocą nauczyciela dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100, popełnia błędy w obliczeniach,
- potrafi obliczyć iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia, korzystając z pomocy dydaktycznej,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania tekstowe,

dopuszczający:

- z pomocą nauczyciela liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000,
- z pomocą nauczyciela zapisuje i odczytuje liczby w zakresie 1000,
- z pomocą nauczyciela porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000,
- z pomocą nauczyciela dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100, często liczy na konkretach,
- przy obliczeniach iloczynów zawsze korzysta z tabliczki mnożenia,
- wymaga stałej pomocy nauczyciela podczas rozwiązywania zadań tekstowych,

niedostateczny:

- nie liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000, (nawet z pomocą nauczyciela)
- nie zapisuje i nie odczytuje liczb w zakresie 1000,
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 tylko na konkretach,
- nie opanował tabliczki mnożenia i dzielenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań tekstowych,

geometria:

celujący:

- samodzielnie rozwiązuje zadania związane z obwodami wielokątów,
- bezbłędnie rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu,
- wskazuje na płaszczyźnie i w przestrzeni linie proste, krzywe, łamane,
- rysuje odcinki, linie proste, krzywe, łamane,
- odręcznie rysuje figury geometryczne,
- mierzy obwody różnych wielokątów,
- samodzielnie kreśli odcinki prostokątne i równoległe,
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej,
- mierzy i zapisuje wyniki pomiarów długości, szerokości i wysokości przedmiotów,
- przy kreśleniu odcinków posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr,

bardzo dobry:

- rozpoznaje figury geometryczne,
- rozwiązuje zadania tekstowe związane z obwodami wielokątów,
- bezbłędnie rysuje drugą połowę figury symetrycznej,
- rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu,
- mierzy obwody prostokąta, kwadratu i trójkąta,
- rozwiązuje zadania tekstowe związane z obwodami wielokątów,
- bezbłędnie rysuje drugą połowę figury symetrycznej,
- kreśli odcinki prostopadłe i równoległe,
- rysuje odcinki, linie proste, krzywe i łamane,
- mierzy i zapisuje wyniki pomiarów długości, szerokości i wysokości przedmiotów,
- przy kreśleniu odcinków posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr,

dobry:

- rozpoznaje figury geometryczne,
- z pomocą mierzy obwody wielokątów, oblicza ich obwody,
- rysuje drugą połowę figury symetrycznej, z pomocą dostrzega symetrię,
- rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu,
- z niewielką pomocą wskazuje na płaszczyźnie linie proste, krzywe, łamane,
- rysuje odcinki, linie proste, krzywe, łamane,
- z pomocą wskazuje na płaszczyźnie odcinki prostopadłe i równoległe, kreśli je,
- mierzy i zapisuje wyniki pomiarów długości, przedmiotów,
- przy kreśleniu odcinków posługuje się jednostkami: centymetr,

dostateczny:

- rozpoznaje figury geometryczne,
- z pomocą nauczyciela mierzy i oblicza obwody wielokątów,
- nie zawsze prawidłowo rysuje drugą połowę figury symetrycznej,
- z pomocą nauczyciela rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu,
- z pomocą wskazuje na płaszczyźnie linie proste, krzywe, łamane,
- nie zawsze prawidłowo rysuje odcinki, linie proste, krzywe, łamane,
- z pomocą wskazuje na płaszczyźnie odcinki prostopadłe i równoległe, kreśli je,
- nie zawsze prawidłowo mierzy i zapisuje wyniki pomiarów długości, przedmiotów,

dopuszczający:

- rozpoznaje podstawowe figury geometryczne,
- z pomocą nauczyciela rysuje drugą połowę figury symetrycznej,
- ma trudności ze wskazaniem na płaszczyźnie linii prostych, krzywych i łamanych, odcinków prostopadłych i równoległych,
- pomiarów długości dokonuje z błędami,

niedostateczny:

- nie opawował wiadomości z geometrii,
- nie potrafi dokonać pomiarów, obliczyć obwodów figur, wskazać na płaszczyźnie linie proste, krzywe i łamane, odcinki prostopadłe i równoległe,

wiadomości praktyczne:

celujący:

- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów praktycznych: miary długości, masy, czasu i pieniędzy,

bardzo dobry:

- sprawnie odczytuje wskazania zegarów w systemie 12- i 24-godzinnym, wykonuje obliczenia zegarowe,
- sprawnie podaje i zapisuje daty,
- porządkuje daty chronologicznie,
- wykonuje obliczenia kalendarzowe,
- wykonuje różne obliczenia pieniężne (cena, ilość wartość),
- posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr, kilogram, pół kilograma, dekagram, litr, pół litra, ćwierć litra,
- sprawnie odczytuje różną temperaturę (dodatnią i ujemną),
- sprawnie odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XXX,

dobry:

- prawidłowo odczytuje wskazania zegarów w systemie 12- i 24-godzinnym,
- wykonuje proste obliczenia zegarowe,
- podaje i zapisuje daty,
- z małą pomocą porządkuje daty chronologicznie,
- z pomocą wykonuje obliczenia kalendarzowe, pieniężne,
- używa pojęć: milimetr, centymetr, metr, kilogram, pół kilograma, dekagram, litr, pół litra,
- odczytuje temperaturę (bez posługiwania się liczbami ujemnymi)
- samodzielnie odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XX,

dostateczny:

- odczytuje wskazania zegarów w systemie 12-godzinnym,
- z pomocą nauczyciela wykonuje obliczenia zegarowe, podaje i zapisuje daty, porządkuje daty chronologicznie,
- wykonuje proste obliczenia kalendarzowe, pieniężne (cena, ilość wartość),
- posługuje się jednostkami: centymetr, metr, kilogram, dekagram, litr,
- odczytuje temperaturę (bez posługiwania się liczbami ujemnymi),
- z pomocą odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII,

dopuszczający:

- z pomocą nauczyciela odczytuje wskazania zegarów oraz wykonuje proste obliczenia zegarowe,
- z pomocą nauczyciela podaje i zapisuje daty,
- zna kolejność dni tygodnia i miesięcy,
- nie potrafi samodzielnie uporządkować dat w kolejności chronologicznej,
- wykonuje łatwe obliczenia pieniężne,
- nie zawsze prawidłowo posługuje się pojęciami: centymetr, metr, kilogram, dekagram, pół kilograma, litr,
- z pomocą odczytuje temperaturę (bez posługiwania się liczbami ujemnymi)
- tylko z pomocą odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII,

niedostateczny:

- nie odczytuje wskazań zegara,
- z pomocą nauczyciela zapisuje daty,
- nie zna kolejności dni tygodnia i miesięcy,
- nie potrafi porządkować dat w kolejności chronologicznej,
- z trudnością wykonuje łatwe obliczenia pieniężne,
- nieprawidłowo posługuje się pojęciami: centymetr, metr, kilogram, dekagram, pół kilograma, litr,
- nie zna cyfr w systemie rzymskim od I do XII.

Edukacja przyrodnicza

celujący:

- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- samodzielnie wykonuje doświadczenia,
- sporządza notatki z obserwacji,
- biegle posługuje się mapą, zna kierunki świata,
- wnikliwie wyjaśnia zależności funkcjonowania przyrody od pór roku,
- posiada bogate wiadomości o świecie przyrodniczym,
- odczytuje informacje z mapy,
- określa na mapie kierunki geograficzne - główne i poboczne,

bardzo dobry:

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je,
- opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, polu, ogrodzie, parku i zbiornikach wodnych,
- zna rośliny i zwierzęta żyjące w tych środowiskach,
- rozpoznaje i samodzielnie klasyfikuje rośliny uprawiane w Polsce: zbożowe, oleiste, włókniste, okopowe,
- nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego, wyżynnego, ich wpływ na faunę i florę,
- wymienia rośliny i zwierzęta typowe dla wybranych regionów Polski,
- rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne,
- określa na mapie główne kierunki geograficzne,
- wskazuje na mapie: góry, wyżyny, niziny, morza,
- wymienia i wskazuje na mapie nazwy krajów graniczących z Polską,
- wyjaśnia zależności funkcjonowania przyrody od pór roku,
- obserwuje pogodę, analizuje zjawiska przyrodnicze,
- wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek,
- wyjaśnia pojęcia: recykling, segregacja śmieci, surowce wtórne,
- dostrzega znaczenie powietrza i wody dla życia, dba o czystość powietrza, oszczędza wodę,
- zna zagrożenia ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu: burza, śnieżycy, lawina, powódź,
- wie, jak postępować w sytuacji zagrożenia,
- wymienia i klasyfikuje środki transportu lądowego, wodnego i powietrznego,
- wymienia zawody związane z różnymi rodzajami transportu,

dobry:

- pod kierunkiem nauczyciela obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je,
- opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, polu, ogrodzie, parku i zbiornikach wodnych,
- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w tych środowiskach,
- rozpoznaje i klasyfikuje rośliny uprawiane w Polsce: zbożowe, oleiste, włókniste, okopowe,
- nazywa charakterystyczne elementy krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego, wyżynnego,
- określa na mapie główne kierunki geograficzne,
- z pomocą wskazuje na mapie: góry, wyżyny, niziny, morza,
- wymienia nazwy krajów graniczących z Polską,
- obserwuje pogodę,
- podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku,
- wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek,

- dostrzeżę znaczenie powietrza i wody dla życia,
- wie, jak dbać o czystość powietrza i oszczędzać wodę,
- zna zagrożenia ze strony roślin i zwierząt,
- wie, jak postępować w sytuacji zagrożenia,
- wymienia i klasyfikuje środki transportu lądowego, wodnego i powietrznego,

dostateczny:

- wspólnie z nauczycielem lub kolegą obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze,
- częściowo opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, polu, ogrodzie, parku i zbiornikach wodnych;
- podaje nazwy typowych roślin i zwierząt,
- nazywa rośliny uprawiane w Polsce, bez dzielenia ich na zbożowe, oleiste, włókniste, okopowe,
- z pomocą nauczyciela określa na mapie główne kierunki geograficzne i wskazuje: góry, wyżyny, niziny, morza,
- z pomocą wskazuje na mapie nazwy krajów graniczących z Polską,
- z pomocą nauczyciela wyjaśnia zależności funkcjonowania przyrody od pór roku,
- wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek,
- wie, że w Polsce są krajobrazy (nadmorski, nizinny, górski, wyżynny), ale nie potrafi wymienić ich cech charakterystycznych,
- obserwuje pogodę,
- dostrzeżę znaczenie powietrza i wody dla życia,
- wie, że należy zachować ostrożność w kontaktach z nieznanymi roślinami i zwierzętami, w sytuacji zagrożenia typu: burza, śnieżycy, lawina, powódź,
- wymienia środki transportu lądowego, wodnego i powietrznego,

dopuszczający:

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze tylko pod kierunkiem nauczyciela,
- odpowiada na pytania dotyczące życia roślin i zwierząt w wybranych ekosystemach,
- z pomocą nauczyciela wymienia rośliny uprawiane w Polsce,
- rozróżnia typowe krajobrazy Polski,
- z pomocą nauczyciela wymienia nazwy krajów graniczących z Polską,
- zna kolejne pory roku,
- z pomocą podaje zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku,
- wie, że woda i powietrze są niezbędne do życia,
- nie potrafi pracować mapą,
- z pomocą nauczyciela wymienia środki transportu lądowego, wodnego i powietrznego.

niedostateczny:

- nie prowadzi prostych doświadczeń przyrodniczych,
- nie zna roślin uprawianych w Polsce,
- nie rozróżnia polskich krajobrazów,
- z pomocą podaje zjawiska atmosferyczne,
- nie potrafi pracować mapą,
- z pomocą nauczyciela wymienia niektóre środki transportu lądowego, wodnego i powietrznego.

Edukacja społeczna

celujący:

- z własnej inicjatywy podejmuje prace na rzecz klasy, szkoły, uczestniczy w działaniach charytatywnych,
- swoją postawą stanowi wzór dla innych,
- wie, że należy dbać o poprawne relacje z innymi ludźmi,
- wykazuje zainteresowanie historią Polski,
- podaje genezę powstania Narodowego Święta Niepodległości,
- wyjaśnia pojęcie „patriotyzm”,
- wie, czym jest Unia Europejska, wymienia jej symbole i kraje do niej należące,

bardzo dobry:

- odróżnia dobro od zła,
- stara się być sprawiedliwym i prawdomównym,
- nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym,
- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami,
- zna prawa i obowiązki ucznia, zawsze je respektuje,
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach,
- jest tolerancyjny wobec innych osób,
- chętnie zdobywa wiadomości na temat swojej miejscowości i najbliższych okolic,
- zna symbole narodowe i najważniejsze wydarzenia historyczne,
- wymienia ludzi zasłużonych dla Polski i o każdym z nich potrafi powiedzieć kilka zdań,
- wymienia symbole Unii Europejskiej i kraje do niej należące,

dobry:

- odróżnia dobro od zła,
- nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym,
- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami,
- zna prawa i obowiązki ucznia i przestrzega je,
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach,
- wie i akceptuje, że ludzie mają te same prawa niezależnie od wyglądu, koloru skóry itp.
- zna najbliższą okolicę, ważniejsze obiekty i tradycje,
- zna symbole narodowe i wybrane ważne dla Polski wydarzenia historyczne,
- wymienia ludzi zasłużonych dla Polski,
- wymienia symbole Unii Europejskiej,

dostateczny:

- zazwyczaj odróżnia dobro od zła, nie krzywdzi słabszych,
- wie, jakie znaczenie ma rodzina w życiu człowieka i co wynika z przynależności do niej,
- zna prawa i obowiązki ucznia, nie zawsze je przestrzega,
- uczestniczy w niektórych szkolnych wydarzeniach,
- nie zawsze potrafi zaakceptować różnice między ludźmi,
- zna najbliższą okolicę, wie, w jakim regionie mieszka,
- zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn),
- wie, że są ludzie zasłużeni dla Polski,
- wie, że istnieje Unia Europejska,

dopuszczający:

- nie zawsze odróżnia dobra od zła,
- wie, jakie znaczenie ma rodzina w życiu człowieka,
- zna większość praw i obowiązków ucznia, ale ma problem z przestrzeganiem ich,
- niechętnie uczestniczy w szkolnych wydarzeniach,
- ma problemy z akceptacją różnic między ludźmi,
- zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn), lecz nie zawsze pamięta, jak się wobec

nich zachować,

niedostateczny:

- nie odróżnia dobra od zła,
- zna niektóre prawa i obowiązki ucznia, ale nie przestrzega ich,
- nie uczestniczy w szkolnych wydarzeniach,
- nie akceptuje różnic między ludźmi,
- ma lekceważący stosunek do symboli narodowych.

Edukacja techniczna

celujący:

- posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w praktyce,
- samodzielnie i chętnie wykonuje prace techniczne stosując ciekawe i nietypowe rozwiązania,
- zawsze pamięta o bezpieczeństwie przy posługiwaniu się narzędziami i urządzeniami,
- zawsze utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,

bardzo dobry:

- zna sposoby wytwarzania wielu przedmiotów codziennego użytku,
- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały oraz narzędzia,
- wykonuje estetyczne prace,
- umie precyzyjnie ciąć papier, tekturę i tworzywa sztuczne,
- właściwie dobiera narzędzia,
- zawsze utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy oraz posługuje się narzędziami w sposób prawidłowy i bezpieczny,

dobry:

- zna sposoby wytwarzania niektórych przedmiotów codziennego użytku,
- realizuje prace według podanego planu,
- wykonuje starannie prace,
- umie ciąć papier, tekturę i tworzywa sztuczne,
- właściwie dobiera narzędzia,
- utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy oraz posługuje się narzędziami w sposób prawidłowy i bezpieczny,

dostateczny:

- wie, jak wytworzono niektóre przedmioty codziennego użytku,
- realizuje prace z pomocą nauczyciela,
- pracę stara się wykonać estetycznie,
- umie ciąć papier, tekturę i tworzywa sztuczne, prace są mało dokładne,
- stara się utrzymać ład i porządek w miejscu pracy,
- posługuje się narzędziami w sposób bezpieczny,

dopuszczający:

- zna przedmioty codziennego użytku,
- wytwory działalności odbiegają od szablonu lub planu,
- poprzez zachętę doprowadza pracę do końca,
- umie ciąć papier i tekturę,
- prace są niezbyt dokładne,
- rzadko utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,
- nie zawsze posługuje się narzędziami w sposób bezpieczny,

niedostateczny:

- zna niektóre przedmioty codziennego użytku,
- nie doprowadza pracy do końca,
- z trudnością tnie papier i tekturę,
- prace są niestaranne i niedopracowane,
- nie utrzymuje porządku w miejscu pracy,
- nie posługuje się narzędziami w sposób bezpieczny.